

56.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 16 stycznia 1928 r.

o budowie i utrzymaniu wojewódzkich zakładów opiekuńczo-wychowawczych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Z dóbr państwowych, w szczególności zaś z dóbr, przeznaczonych na cele reformy rolnej, wyłączone zostają w każdym województwie na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami objekty potrzebne pod budowę i rozszerzenie wojewódzkich zakładów opiekuńczo-wychowawczych (ogólnych i specjalnych). Wartość wyłączonych obiektów w każdym wypadku nie może przekraczać zł. 100.000. Wyłączone objekty zostają przekazane bezpłatnie na własność właściwych samorządów wojewódzkich, z wyjątkiem tych obiektów, które przeszły lub przejdą na własność Skarbu Państwa na podstawie ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1), które to objekty zostaną przekazane właściwym samorządom wojewódzkim na powyższe cele za cenę nabycia z doliczeniem kosztów administracyjnych, a w szczególności pomiarowych. Objekty te nie mogą być wykorzystywane na inne cele, niż przewiduje niniejsze rozporządzenie.

Art. 2. Ilość wojewódzkich zakładów opiekuńczo-wychowawczych, kolejność i termin rozpoczęcia ich budowy w poszczególnych województwach ustanawia Minister Pracy i Opieki Społecznej po zasięgnięciu opinii organów wykonawczych samorządu wojewódzkiego.

Decyzje w zakresie spraw powyższych do czasu utworzenia samorządu wojewódzkiego wydaje Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Przekazanie obiektów przeznaczonych na zakłady następuje w terminie ustalonym dla przystąpienia do budowy, względnie uruchomienia zakładu.

Art. 3. Projekty i kosztorysy budowy wojewódzkiego zakładu opiekuńczo-wychowawczego wymagają obok zachowania ogólnych przepisów budowlanych zatwierdzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 4. Do wojewódzkich zakładów opiekuńczo-wychowawczych przyjmowane są dzieci w wieku do lat czternastu włącznie, potrzebujące opieki społecznej. W wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, mogą być przyjmowane dzieci w wieku ponad lat czternaście. Pierwszeństwo w przyjmowaniu do zakładu przysługuje:

1) sierotom po poległych i zmarłych, których śmierć pozostaje w związku przyczynowym z wykonaniem ich służbowych obowiązków wobec Państwa i związków komunalnych danego województwa;

2) sierotom po osobach, które położyły szczególne zasługi w pracy państwowej, samorządowej i społecznej.

O przyjęciu do zakładów dzieci wymienionych w punktach 1 i 2 decyduje organ wykonawczy samorządu wojewódzkiego.

Z zastrzeżeniem zawartem w ustępie pierwszym do zakładów będą przyjmowane przed innymi dziećmi umieszczone w nich przez gminy tego województwa, którego związek komunalny zakład utrzymuje, względnie tych powiatów, które należą do związku celowego, utrzymującego zakład. W wypadku miejsc wolnych do wojewódzkich zakładów opiekuńczo-wycho-

wawczych przyjmowane są inne dzieci za opłatą ponoszona przez osoby, które do tego się zobowiązują.

Dzieci umieszczone w wojewódzkich zakładach opiekuńczo-wychowawczych przebywają w nich do ukończenia lat 17.

Art. 5. Koszty utrzymania wojewódzkich zakładów opiekuńczo-wychowawczych pokrywają wojewódzkie związki komunalne, a do czasu przejęcia przez nie tych zakładów, związki celowe (art. 9). Fundusze na ten cel tworzą się:

- a) z opłat, pobieranych za korzystanie z zakładów;
- b) z dochodów z majątku, przeznaczonego specjalnie na użytek zakładu;
- c) z dotacji, zapomóg i dobrowolnych ofiar;
- d) z ogólnych dochodów utrzymującego zakład wojewódzkiego związku komunalnego względnie związku celowego.

Skarb Państwa pokrywa koszty utrzymania dzieci w wojewódzkich zakładach opiekuńczo-wychowawczych w tych wypadkach, gdy do tego jest zobowiązany na podstawie odpowiednich przepisów.

Art. 6. Związki komunalne pokrywają koszty utrzymania dzieci w wojewódzkich zakładach opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 726).

Art. 7. Ustanowienie zarządów wojewódzkich zakładów opiekuńczo-wychowawczych oraz kontrola ich działalności należy do samorządu wojewódzkiego.

Nadzór nad urządzeniem i prowadzeniem zakładów wykonywa Minister Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 8. Przepisy rozporządzenia niniejszego stosuje się do zakładów wychowawczo-poprawczych, o ile nie pozostają w sprzeczności z obowiązującymi przepisami tych zakładów dotyczącymi.

Art. 9. Do czasu utworzenia samorządu wojewódzkiego, prawa i obowiązki, wynikające z przepisów niniejszego rozporządzenia, wykonywają właściwe związki celowe (dobrowolne lub przymusowe).

Art. 10. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa poznańskiego, pomorskiego i śląskiego.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*